זון אויפגאנג — 4.19.
זון אונטערגאנג — 8.41.

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאג

אידישע ווארט
THE ISRAELITE PRESS

THE GATEWAY OF THE WEST

וועטער:
אביסל ווארימער

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910 PUBLISHED DAILY

Vol. 21, No. 121. Winnipeg, Tuesday June 23, 1931. Published Daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג

דינסטאג, ח' תמוז, תרצ"א.

הזאוזערס פלאן שאפט אָפטימיסטישע שטימונג

פרייזן הויבן זיך אויף אלע בער-זעס פון דער וועלט

ענגלאנד, איטאליע, עסטרייך און דייטשלאנד דריקן אויס גרעס-טע צופרידנהייט מיט מאראטאריום פלאן. — פראנקרייך, ווערט געהאפט, וועט איינשטימען

פרעזידענט הואוועדס דערקלערונג וועגן דעם פלאן צו מאכן אויף איין יאר צייט א מאראטאריום פון אלע מלחמה חובות איינשליסנדיק די פראצענטן האט גע-מאכט א רושם איבער דער גאנצער וועלט. דער ניו-יארקער סטאק עקסטענדזש איז געשטיגן פון 1 ביז 15 פאינט.

תבואה מארקעטס, קאטאן, קאפע, צוקער און א צאל אנדערע מארקעטס האבן זיך נעכטן אביסל נעהויבן אויף דעם חש-בון פון פרעזידענט הואוועדס פארשלאג. "דאס איז פונקט דער מיטל וואס מען וואלט באארעדט האבן" — האט איין בראקער געזאגט.

פרעמיער ברעקען האט וועגן פרעזידענט הואוועדס פארשלאג געזאגט, אז דאס איז א באשלוס אויף וועלכן די וועלט האט געווארט א לאנגע צייט און א זאך וואס וועט אן צווייפל פארבעסערן דעם עקאנאמישן צושטאנד פון דער וועלט.

די סטאק מארקעטס אין שיקאגא, פיטסבורג, פילאדעלפיע און באסטאן זיי-נען נעכטן געשטיגן אויף פיר פאינטס, אויף אין לעבעדיקער געוואנדן אויף מאר-קעטס אין אנדערע שטעט אין די שטאט-טען.

דייטשישע באנדס זיינען געשטיגן פון 1 צו 4 פאינטס. קאטאן איז געשטיגן פון 2.50 צו דריי דאלאר און דער פרייז

העברייאיסטן האלטן אָפּ פאר-קאָנפערענץ אין בערלין

(ספּעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

בערלין, יוני 23 (איטא). — די פאר-קאָנפערענץ, אין פארבאריישונג פאר דעם אלוועלטלאכן קאָנגרעס פאר א העברייא-ישער קולטור און דער שאפונג פון א וועלט פערעראציע פאר דער פראָפּאגאנדע און אנטוויקלונג פון דער העברייאישער קול-טור, האט דא אָפּגעהאלטן די צווייטע זי-צונג נעכטן.

די זיצונג איז אָפּגעהאלטן געווארן אינם העברייאישן קלוב, מיט דעלעגאטן פון אלע טיילן פון אייראָפּע און די פאראייניקטע שטאטן.

די פאר-קאָנפערענץ האט ארויסגעלאזן א רוף פאר הונדערט טויזנט מיטגלידער צו 2 דאלאר א יאר.

וועט פארטרעטן "דאס אידישע וואָרט" ביי אידנברידזשער יובילײ פייערונג

מ. א. גרעי

מ. א. גרעי (אלדערמאן) פאָרט די טעג אָפּ קיין אידנברידזש, סאסק., צו באַ-טייליקן זיך אין דער פייערונג פון דעם 25 יאריקן יובילײ פון דער קאַלאָניע, וואס ווערט געפּראָוועט קומענדיקן זונטאג, יו-ני 28טן. אין ער וועט, צווישן אנדערש, איבערגעבן די קאַלאָניסטן די באַגריסונג פון "דאס אידישע וואָרט" צו זייער יום-טוב.

מר. גרעי, ווי א טיכטיקער טוער און סעקרעטאר פון'ם אימיגראנטן הילף פאר-איין פאר א ס דיארן, איז באזונדערס פאראינטערעסירט אין אידישער קאַלאָני-צײַ דאָ אין לאנד, און, ווי ער דערקלערט, פילט ער זיך אז ער קאן נים פארפעלן דעם יום-טוב פון דער וויכטיקער אידי-שער קאַלאָניע.

איך וועט זין איינער פון אירא-קער צוויי פארטרעטער ביי פעלקער ליגע

באגדאד, יוני 23 (איטא). — סער יחזקאל סאסון, וויכטיקער מיטגליד אין דעם פארלאמענט פון איראק און איינער פון די פראמינענטסטע אידן פון לאנד, וועט זיין איינער פון איראקס פארטרעטער ביי דער פעלקער ליגע. ווען איראק וועט אריינגענומען ווערן אלס מיטגליד פון דער ליג, לויט א מעלדונג וואס אין דערשינען אין דער היגער צייטונג "אל איסקאקאל".

געזעץ וואס פארבאט שחיטה אין קראפט יולי 1

בערלין, יוני 23 (איטא). — א מעלדונג פון בראונשווייג נים איבער, אז דער דאר-טיקער פארלאמענט האט אנגענומען א גע-זעץ וואס פארבאט פולשטענדיק שחיטה לויט דעם אידישן דין. דאס געזעץ באציט זיך סיי אויף בהמות, סיי אויף עופות און וועט אריין אין קראפט יולי 1טן.

אמער. רעוויזיאָניסטן פּראָטעס-טירן קעגן פארבאט פון "העם"

ניו-יארק, יוני 23 (איטא). — די אמע-ריקאנער רעוויזיאָניסטן האבן צוגעשיקט א קייבל צום פאלעסטינער הייקאמישאנער, טשענסלאר, פּראָטעסטירנדיק קעגן דעם פארבאט פון דער רעוויזיאָניסטישער צײַ-טונג "העם" וואס דערשיינט אין א"י, לויט א דערקלערונג וואס די נאציאָנאלע עקזע-קוטיווע פון די אמעריקאנער רעוויזיאָניסטן האט געמאכט צו דער "איטא".

היטלעריסטן ברעכן ווידער פענסטער

בערלין, יוני 23 (איטא). — אכט יונגע היטלעריסטן, טראגנדיק סוואסטיקא (האקן-קרייץ) פאנען, האבן צעשמעטערט די פענסטער און די טירן אין ראזנטאלס קאַ-פע, אויף יאנאן שטראסע.

אידן פון ראדאָם ווידער אין פּאָגראָם שרעק

אנטיסעמיטן פארשפּרייטן בלבולים קעגן אידן. — פּאָליציי געלינגט צו האלטן אָרדענונג

(ספּעציעלע טעלעגראמע צו "דאס אידישע וואָרט" פון "איטא")

וואַרשע, יוני 23 (איטא). — די אידישע באַבעלקערונג פון ראדאם איז נעכטן ווי-דער געווען אין א פּאַניש צושטאנד, ווען די פּוילישע באַבעלקערונג פון שטאט האט גענוטצט א דראָגענדיקע שטעלונג צו די אידן ווי א רעזולטאט פון אנטיסעמיטישער אגי-טאציע.

די אנטיסעמיטן האבן זיך באַנוצט מיט אומבאגרענדעטע קלאגנען וואס זיינען פאר-שפּרייט געווארן, אז די אידן האבן גע-גנב'עט א 5-יאריקן קריסטלאכן אינגל און אז א אידישער פוהר, מיט'ן נאמען פּוקס, האט אטאקירט א קריסטלאכע פרוי.

מיט דער הילף פון דיי פּאָליציי פון דיי אָרומיקע שטעטלאך, וואס אין גיך איינגע-לאדן געווארן קיין ראדאם, אין דער זשאנ-דארמעריע געלונגען צו באַרואיקן דעם דראָגענדיקן המון. שפּעטער האט זיך פּאַלי-ציי אויפגעווארט דעם פאַרלאָרענעם קריסט-לאכן אינגל, וועלכער האט זיך פּשוט פאר-בלאנדזשעט אוועקגיינענדיק פון דער היים. די פּאָליציי האט אויף עפנטלעכקייט, אז קיין פּוילישע פרוי איז נים אטאקירט גע-ווארן פון קיינעם.

אויסער די דאזיקע בלבולים, האבן די אנטיסעמיטישע אגיטאטאָרן אויך באַנוצט זיך מיט דעם פאקט וואס א אידישער פאב-ריקאנט האט אָפּגענומען פיר קריסטלאכע אַרבעטער, וואס'ן איז נים געווען באקאנט, אז זיי האבן זיך באַטייליקט אין די אומרוען פון יוני 13 און 14.

כאָטש דער פּאָליציי איז דערווייל געלונ-גען צו פאַרהיטן די אירן פון ראדאם פון דיי דראָגענדיקע אטאקעס, איז אבער די שטי-מונג ביי דער אידישער באַבעלקערונג אין שטאט זייער אז אומרואיק.

פּראָטעסט פארזאמלונג קעגן סקול-באָרד מיטוו.

דער אקציאנס קאָמיטעט אויסגעקליבן אויף דער קאָנפערענץ פון 26 אָרגאניזא-ציעס, פאַרדרוסן לויט דער איניציאטיוו פונם ניקאָלאיעווער הילפס פאראיין, פירט דורך זיין פּראָטעסט פארזאמלונג קעגן דער האנדלונג פונם סקול באָארד וואס האט באשלאָסן צו שניידן די חוצאות אויף ביליגונג פון אונזערע קינדער. די פּראָ-טעסט פארזאמלונג ווערט דורכגעפירט נים דאנערשטאג, ווי עס איז פריער גע-מעלדעט געווען, נאר מיטוואך אוונט, אין גרויסן תלמוד תורה זאל.

ווי עס ווערט אונז געמאלדן, וועט אויף דער פארזאמלונג אויפגעקלערט ווערן דער גאנצער עניַן. עס בעטן אונז די פארזאמל-טונגען פון די אָרגעשלאסענע אָרגאניזא-ציעס צו מעלדן זייער מיטגלידערשאפט זיי זאָלן דערפיל זייער חוב און אנווענדן זיין אויף דער פּראָטעסט פארזאמלונג, מחמת וואס אימפּאזאנטער די פארזאמ-לונג, אלץ ווירקזאמער וועט זיין דער פּראָטעסט.

(::)

געוועזענער פּראָנצוויזישער פּרעזידענט טויט

מעזען, פראנקרייך, יוני 23. — ארמאן פאליער, געוועזענער פּרעזידענט פון פראנקרייך אין די יארן פון 1906 ביז 1913, ווען דאָ געשטאָרבן אין אלטער פון 90 יאר.

נעזעלשאפטלאכער קאַלענדאר

דינסטאג, יוני 23

אראמאָ. — מוטער פאראיין פון ת"ת 8.30 נ. מ., אין ת"ת.

עסקטל אוונט (פראגאָס און ענטפערס) ביי איר. ארב. קולט. קלוב, 9 אוונט, אין פּרינ-אינסט.

אלגעמע. פארזאמלונג. און וואלן פון מוטער-פאראיין פון א. ר. פ. ס. שול, 8.30 אוו., אין פרייהייט טעמפּל וויכטיקע פראגן

מיטוואָך, יוני 24

סוף-סעזאן טיי פון מוטער פאראיין פון פרץ שול און פייערלאכער שלום פון שול אויסשטעלונג. פון 3 ביז שפּעט, אין פרץ-זאל.

אלגעמע. פארזאמלונג און וואלן פאר באאמטע ביי ליידיס עקו. פון מושב-זק-נים, 7.30 נ. מ., אין מושב זקנים.

ליידיס אקז. פון תפארת ישראל שול לעצטע טיי פון סעזאן, ביי מרס. נאלד-בערג, 455 באראוס עווענ., 2.30 ביז 11 נ. מ.

וואלן פאראזאמ. ביי וופּ. טשאפּטער הדסה, 8.30 נ. מ., אין ציון זאל, מרס. ה. י. ווייליר און מרס. האלפערין וועלן ריידן.

געשלאסענע זיצונג פון בה. 2 פּוע"צ 9 פונקט אין איינענעם לאקאל. וויכטיקע פראגן.

לעצטע טיי פון סעזאן ביי ליידיס אקז. פון עדת-ישורון שול, 2.30 ביז 11, אין שול.

אראמאָ. און שוועסטער אוונט ביי בנות שלום סאס., 8 נ. מ., אין נייער ת"ת.

פיקניק פון יונגע בר. כנסת ישראל סיסט. 2 נ. מ., אין קילראנען פארק.

פרייטאג, יוני 27

עפנטלאכע פארזאמ. פון לינקע פּוע"צ, 9 אוו., אין פּרינ-אינסט. מ. מענאכאווסקי וועגן 5טער לאנד קאנפערענץ.

זונטאָג, יוני 28

פיקניק פון היב. סיק בענ., סאס., אין גרענר ביטש.

הנוער העובד ארויספאר קיין פאר-נערי, 8.30 פרי, פון איינענעם לאקאל. פּראָגראם.

"טעג-מאג" פאר תלמוד-תורה.

מיטוואָך, יוני 1

ווראלאכע פארזאמ. און וואלן פון וופּ. פרי לאאן, 7.30 נ. מ., אין 239 מאני-טאבא עווע.

ארויספאר פון פּראָפּאיסקער מענער און פרויען קיין קילראנען פארק 11 אינדערפרי

מאנדאטן קאָמיסיע מאכט איצט אויספירן ווענן א"י

(ספּעציעל פאר ד. א. וו. דורך "איטא")

זשענעוועא, יוני 23 (איטא). — די מאנ-דאטן קאָמיסיע, וועלכע האט פארנומען דעם גרעסטן טייל פון לעצטער וואָך אין אונטערזוכן די פארשיידענע פּראָבלעמען וואס האבן א שייכות צו פּאלעסטינע, האבן נעכטן אָנגעפאנגען באטראכטן די אויס-פירן, ווי דער "איטא" ווערט באקאנט פון גוט אינפאָרמירטע קוואלן.

עס ווערט פארשטאנען, אז די קאָמיסיע האט פארנומען דעם נאנצן פרומארגן אין עדערן און צוגעבן פונקטן צום פּראָיעקט פון אירע אויספירן.

(::)

דוקאבארן ארעסטירט פאר אָפּ-זאגן זיך געבן צענזוס אינפאָר-מאציע

נעלסאן, ב. ק., יוני 22. — זיבן דר-כאבארישע מענער און צוויי פרויען זיי-נען פאראורטייילט געווארן אין פּאָליציי גערעכט אין גרענד-פּאָרקס צו הונדערט דאלאר שטראף אדער דריי חדשים טור-מע. פאר אָפּזאגן זיך צו נעמען אויף די פראגאס פון דעם צענזוס ענומעראַ-טאר.

פיר פון די מענער וועלן פארזעצט ווע-רען אין נעלסאנער טורמע. און דריי מע-נער און צוויי פרויען ווערן פאַרשיקט אין אקאלאלא פריזאן פארם.

די פאראורטייילט זיינען ארעסטירט געווארן שבת אויף דער קלאגע פונם ענומעראטאר.

אנב - אזרדא

פון מארק

די פרץ-שול אויסשטעלונג

א שול אויסשטעלונג איז ביי אונז דא שוין קיין נייעס נים, — פאר די 17 יאר אידישע שול אין ווינניפּעג זיינען שוין דא דורכגעפירט געווארן א היבשע צאל אויס-שטעלונגען.

איך האב אבער נאך דא נים געזעען אזא אויסשטעלונג מיט אזא ברייטן פארנעם און מיט אזא רייכן אינהאלט, — אין דער הינזיכט אין זי בארעכטיקט צו באצייכנט ווערן ווי "די ערשטע פרץ-שול אויסשטע-לונג".

יעדנפאלס איז דאס די ערשטע אויס-שטעלונג וואס פרובירט צו געבן א פולן בליק אויף דער אינערלאכער פארצווייגטער ארבעט פון דער שול, אין איר פולן פאר-נעם, און נים בלויז פון די רעזולטאטן פון דער ארבעט. נאר אויך פון די מעטאָדן וואס ווערן אָנגעווענדעט צו דערגרייכן דעם ציל.

**

עס זיינען דא עקספּאנאטן אין די מויזג-טער ביי דער אויסשטעלונג, און ס'איז דערפאר נים שייך צו פרובירן אויסרעכנ-נען אפילו א טייל פון זיי.

יעדער איינער פון זיי באזונדער קאן זיין פון אינטערעס בלויז פאר דעם ספּעציא-ליסט, וואס אינטערעסירט זיך מיט די דע-טאלן פון דער שול ארבעט.

אבער יעדער באזוכער קאן פונ'ם ערשטן בליק אורטיילן, אז דא ווערט נעמאן א קלאָסאלע, פארצווייגטע ארבעט, מיט זיי-ער וואגיקע רעזולטאטן.

שוין די דריסטשיע ארגאנזשעמענטס פון דער אויסשטעלונג און די פּראָגאמטישע אויפמערקזאמקייט פון דער שיינקייט און נוטער ארדענונג פון דער אויסשטעלונג ציינן, מיט וויפל ליבע און איבערגעבנהייט די ארבעט איז געטאן געווארן.

און די צאלרייכע אָפּטייילונגען און עקס-פּאנאטן ציינן, ווי ווייט די טעמיקייט פון דער שול האט זיך פארצווייגט און אנט-וויקלט.

**

די אויסשטעלונג, ווי עס ווערט דער-קלערט אין דער בראשורע וואס ווערט פארטייילט צו די באזוכער, איז צוגעגרייט געווארן אין משך פונ'ם לויפנדיקן לערן-יאר, און כמעט אלע עקספּאנאטן זיינען א רעזולטאט פון דער טאג-טעגלאכער אר-בעט אין דער שול און איז דיקינדער קלובן.

אט, למשל, זעט איר פארשיידענע האנט-ארבעטן פון די קינדער פון קינדער-גארטן, — נאנצע "פתום מיט רעמסס'ן".

דאס איז א טייל פון דער געוויינלאכער ארבעט, פונ'ם מעטאד "לערנען שפּיל-נדיק, שפּיל ארבעטנדיק און ארבעטן שפּיל-נדיק".

דאס זעלבע איז מיט די ארבעטן פון דער טאג-שול, פון די ענגלישע קלאסן און פון דער אוונט שול און אלע אירע אָפּטיילונגען.

— די ארבעטן זיינען נים געמאכט געווארן ספּעציעל זיי אויסצושטעלן. אין זיי זיינען פארבליבן אפילו די קינדערשע גרייזן, — די ארבעטן זיינען פראדוקטן פונ'ם יאר ארבעט אין שול.

**

די נאנצע אויסשטעלונג איז אזוי א פּראָדוקט פון קינדערשער ארבעט (אפילו די מייסטע אויפשריפטן), און די לערער האבן בלויז באטייליקט זיך אין אויסאר-בעטן דעם פּלאן און די אמיקע אראנזשי-רונג.

נאטירלאך, פארקלענערט דאס נים די לערערס פארדיענסט, נאר פארגרעסערט נאך זיי: אויב זיי איז געלונגען אויף אזוי פיל אויסזרוען די קינדערשע זעלבסט-שטענדיקייט און אנרעגן זייערע שאפנדי-קע כחות, האבן זיי אמבעסטן דערפילט זייערע אויפגאבן.

עס איז דא בלויז איין אָפּטיילונג, "די שול אין ציפערן", וועגן וועלכער עס ווערט בפירוש דערקלערט, אז "דאס איז נים קיין קינדער ארבעט".

**

דערפאר אבער זיינען בפירוש קינדער-שע ארבעטן די אמאלונג פון פארשיידענע דאקומענטן און ארכיוון, דער צוזאמענ-שטעל פון פארשיידענע דיאגראמעס און א. וו., — ארבעטן פון די קינדער קלובן.

א באזונדער איינדרוק מאכט די אויס-שטעלונג פון דער אידישער פרעסע פון נאר דער וועלט, וועלכע פארנעמט די גאנצע בינע אינ'ם זאל, — דער רעזולטאט פון א יארס אינטערעסאנטער ארבעט פון איינעם פון די קינדער קלובן פון שול.

די דאזיקע אויסשטעלונג דערציילט מיט באזונדער שטאלץ וועגן די 53 אידישע טעגלאכע צייטונגען איבער גאר דער וועלט. וועגן די צאלרייכע אידישע זשורנאלן און צייטשריפטן פון דעם פארשיידנסטן כא-ראקטער, וועגן דעם אידישן וואָרט וואס קליינגט אין אלע טיילן פון דער וועלט.

דאס איז אן אימפּאזאנטע אויסשטעלונג וואס דארף ווירקן סיי אויף די קינדער און סיי אויף די דערוואקסענע באזוכער צו באעסטיקן זייער גלייכן אינ'ם כח פונ'ם אידישן וואָרט.

דאס איז אבער גלייכצייטיק אויף א דע-מאנסטראציע פון די לערן-מעטאָדן און ארבעט אין דער שול גופא: אט אזוי ווערן קינדער פאראינטערעסירט און דערצויגן צו ארבעט פון א געזעלשאפטלאכן כאראקטער.

**

איך בין א צו נאענטער מחותן מיט דער שול און צו פערזענלאך פאראינטערעסירט מיט איר אז איך זאל קאנען דא פריי אויס-דריקן די געפילן וואס די אויסשטעלונג האט בי מיר ארויסגערופן.

איך וואלט אבער גערעכנט יערן איינעם, פריינט פון דער אידישער שול אדער נים-פריינט, אויב נאר ער אינטערעסירט זיך דערציאונג בפרט, צו באזוכן די אויסשטע-לונג.

זי האט מסתמא א סך חסרונות אויך. אבער ביי פון אירע מעלות און ביי פון אירע חסרונות קאן מען זיכער עטוואס לערנען.

און ר' מאיר האט דאך געלערנט אפילו פון אמר'ן . . .

רעזאָלוציע קעגן רעגיסטראציע ביל פאָרגעשלאָגן צום סיטי קאָנסיל פון אלד. מ. א. גרעי

סיטי קאונסיל גיט זי איבער צו לעגיסלאטיווער קאָמיסיע

א רעזאָלוציע קעגן דעם רעגיסטראציע ביל וואס ווערט איצט פארהאנדלט אין סע-נאט, פארגעשלאָגן פון אלד. מ. א. גרעי, געווען אנגעשטעלט פון אלד. בלומבערג, אויף דער זיצונג פון סיטי קאונסיל לעצטן אוונט האט אריינגערופן דיסקוסיעס, און צום סוף איז באשלאָסן געווארן אר-בערצונגען די רעזאָלוציע צו דער לעגיסלאָ-טיווער קומיסיע צו באטראכטן די געזעצ-לאכע רעכט פונ'ם סיטי קאונסיל אנצונע-מען אזא רעזאָלוציע.

מר. גרעיס רעזאָלוציע האט נעראָפּט-זיין אין ענטפער אויף מעיאר וועבס טע-לעגראמע צו סטענאטאר קאסגרעין, וואס האט געלייטעט: "אמעריקאנסקס 95 פּראָ-צענט פון קאנאדער באַעלקערונג שטיצן דעם פארגעשלאָגענעם געזעץ צו רעגיסט-רירן אלע פרעמדגעבאָרענע, ווי אויך די באמערקונגען וואס איר האט נעכטן וועגן דעם געבאמבט. מיר האָפּן, אז די זאך וועט זיך נים פארצייען. באגרוסונגען".

די רעזאָלוציע פון אלד. גרעי האט זיך געלייענט:

"מיר די מיטגלידער פונ'ם מוניציפּאלן ראט פון דער שטאט ווינניפּעג, זיינען מיט דער מיינונג, אז דער רעגיסטראציע ביל וואס ווערט איצט באטראכט פונ'ם קאנא-דער סטענאט וועט נים ווערגרייכן דעם ציל ליב דעם וואס דער עקזעקוטיווע דירעקטער פון טעמפּל בני-אל, וואו די צערעמאָניע איז פארגעקומען, איז פּוליצונע אוועקגע-נעקומענע קיין קאנאדע. מיר באטראכטן אים ווי א ניט-פארדינטע באַלייד יקונג פאר אימיגראנטן וואס קומען אהער אין לאנד מיט די בעסטע אבזיכטן און וואס באמיען זיך ערלאך צו זיין ווירדיקע קאנאדער ביר-גער. מיר פארדער און בעטן דערפאר די ערלנהאפטע מיטגלידער פון סענאט אין דע-פּוטאטן הויז נים צו דורכפירן אזא געזעצ-געבונג, נאר צו האלטן אומבארירט אונזע-רע' קאנאדער אידעאלן פון ברידערלאכער גלייכהייט אין סאצאיאלער גערעכטיקייט".

מר. גרעי און מר. בלומבערג האבן דעגער-גיש פארטייידיקט דיי רעזאָלוציע, אטאקירנ-דיק מעיאר וועב פאר זיין מעלעגראמע. דער מעיאר האט אין א נעמילדערטער פארם פארטייידיקט דעם פריינציפ פון רע-גיסטראציע. אלד. מעקערטשאר און אלד. האנימאן, כאטש זיי האבן אין א געוויסער מאס סימפּאטיזירט מיט דער רעזאָלוציע, האבן אבער דערקלערט, אז דער סיטי פאונ-סיל האט זיינע איינגעגע זארגן, און אז דיי פארלאמענט מיטגלידער זיינען אליין פאר-אנטוואָרטלאך צו דער באַעלקערונג פאר זייערע האנדלונגען.

אלד. גרעי האט ציטירט פון די דערעס פון א צאל סענאטאָרן וואס האבן פאר-דאמט דעם ביל.

(::)

יובילײ לכבוד ראבײ מילער אין סאנט לואי ענדיקט זיך טראגיש

סאנט לואיס, יוני 23 (איטא). — די צערעמאָניאלע פייערונג פון דעם 25 יאריקן יובילײ פון ראבײ דזשולײס מילער, איז דא פארוואנדלט געווארן אין א טראגעדיע, צו-ליב דעם וואס דער עקזעקוטיווע דירעקטער פון טעמפּל בני-אל, וואו די צערעמאָניע איז פארגעקומען, איז פּוליצונג אוועקגע-פאלן א טויטער, נאכדעם ווי ער האט דורכ-געפירט די צערעמאָניעס מיט די קינדער, וועלכע האבן געגעבן בלומען צו ראבײ מילער. מר. פרענקל, וועלכער איז געקומען קיין סאנט-לואיס, מיט דריי חדשים צוריק, איז אלט געווען 48 יאר. אין פארלויף פון צוואנציק יאר איז געווען אסיסטענט אטאר-ני דזשענעראל פון מינעסאטאַ.

לופט פאָסט באדינונג אין וועסט וועט ווייניק געענדערט ווערן

אטאווא, יוני 23. — פארהאנדלונגען נייען איצט אז ווייטן דעם פאסט אפּס דעפארטמענט און אין אויזאיצע קאמפּא-נים וועלכע זיינען געווען אנגאשירט אין דער לופט פאסט באדינונג, און א דער-קלערונג וועגן באַייטער לופט פאסט באַ-דינונגען נאך דעם 15טן יולי ווערט דער-ווארטעט, וועלן נעמאכט ווערן ביים סוף ווערן ביים סוף פון היינטיקן מאנאט.

הויכע באאמטע פון דעם דעפארטמענט האבן דא נעכטן דערקלערט, אז די רעגי-רונג האט בדעה צו באַייזען די מייסטע איצטיקע באדינונגען אויב די אוויאציע קאמפּאניעס וועלן אורונטערקומען צו א קאנטראקט פון 75 סענט פאר א מייל פליען. די "וועסטערן קענעדא עיר מעיל", האט זיינט איר גרינדונג געקראגן 75 סענט א מייל, אזוי, אז מיט דער קאמ-פּאני וועט קיין ענדערונג אין פּרייז נים געמאכט ווערן ביים אויסגאנג פון דעם דעפארטמענט אין דעם דאזיקן קאנטראקט. דער דע-פארטמענט וועט מיט דער דאזיקער קאמ-פּאניע מעגלאך באַייזען דעם קאנטראקט פאר'ן סוף פון היינטיקן מאנאט.

א סך מזרח קאנאדער קאמפּאניס וועל-כע האבן נערעכנט א העכערן פּרייז וועלן אדער מוזן אויפהערן צו באדינען די פאסט אפּס אדער דיי וועלן מוזן מאכן קאנטראקטן פאר 75 סענט א מייל.

אין דער צייט וואס דאס איז דער אל-געמיינער אבזיכט פון דער רעגירונג וועט אבער געמאכט ווערן א גרינדלאכע רע-ארגאניזירונג פון דיי איצטיקע באדינונגען מיטן צוועק אָפּצושאפן די ווייניקער נוצ-לאכע פון זיי. לויט דעם דאזיקן פּלאן וועט די ברענטע ליניע באדינונג פון רע-דזשייניע צו מוס דזשא צפון דורך באטל-פארד צו עדמאנטאן אָפּגעשאפן ווערן. די איצטיקע באדינונג פון ווייניפּעג מערב צו קאלגארי, און צפון צו עדמאנטאן גלייבט מען, איז געגוג פאר דער וועסט.

מאָנטרעאל ווינט אויף אלע בערזעס פון דער וועלט

ענגלאנד, איטאליע, עסטרייך און דייטשלאנד דריקן אויס גרעס-טע צופרידנהייט מיט מאראטאָריום פלאן. — פראנקרייך, ווערט געהאָפט, וועט איינשטימען

פרעזידענט הואוועדס דערקלערונג וועגן דעם פלאן צו מאכן אויף איין יאר צייט א מאראטאריום פון אלע מלחמה חובות איינשליסנדיק די פראצענטן האט גע-מאכט א רושם איבער דער גאנצער וועלט. דער ניו-יארקער סטאק עקסטענדזש איז געשטיגן פון 1 ביז 15 פאינט.

תבואה מארקעטס, קאטאן, קאפע, צו-קער און א צאל אנדערע מארקעטס האבן זיך נעכטן אביסל נעהויבן אויף דעם חש-בון פון פרעזידענט הואוועדס פארשלאג. "דאס איז פונקט דער מיטל וואס מען וואלט באארעדט האבן" — האט איין בראקער געזאגט.

פרעמיער ברעקען האט וועגן פרעזידענט הואוועדס פארשלאג געזאגט, אז דאס איז א באשלוס אויף וועלכן די וועלט האט געווארט א לאנגע צייט און א זאך וואס וועט אן צווייפל פארבעסערן דעם עקאנאמישן צושטאנד פון דער וועלט.

די סטאק מארקעטס אין שיקאגא, פיטסבורג, פילאדעלפיע און באסטאן זיי-נען נעכטן געשטיגן אויף פיר פאינטס, אויף אין לעבעדיקער געוואנדן אויף מאר-קעטס אין אנדערע שטעט אין די שטאט-טען.

דייטשישע באנדס זיינען געשטיגן פון 1 צו 4 פאינטס. קאטאן איז געשטיגן פון 2.50 צו דריי דאלאר און דער פרייז

שריפה אין האפן פון סט. דזשאנס פאראורזאכט קאַלאסאלן שאדן אָפּגעשאצט אין 10 מיליאן דאָל.

סעינט דזשאן, נ. ב., יוני 23. — א שריפה האט נעכטן דורכגעטראגן זיך אי-בערן'ן האפן פון שטאט פאראורזאכנדיק קאַלאסאלן שאדן, אָפּגעשאצט אין צען מי-ליאן דאָלאר, און, ווי מען האט מורא, איז איין מענשלאך לעבן פארלארן געגאנגען אינ'ם פייער.

דער אומגעקומענער, גלויבט מען, איז נאראמאן הערינג, בוכהאלטער פון דער קע-נעדיען באנאנא קאָ., וועלכער האט זיך איינגעגרייט אין אפּס פון דער קאָ. וואס איז געווען איינגעהיילט אין פלאמען צו ווען די וויכטיקערע ראקומענטן, און מען האט אים מער נים געזען אויסקומען צוריק.

אויסער 17 ווערהייזער און דעם אימי-גראציע הויז וואס זיינען אוועק מיט'ן רויף זיינען פאריכטעט געווארן ווי פי. פי. אר. שיף "עמפּרעס", דאס פיאנטן שיפל "גלוס-קעפּ", א צאל פישער שקונערס און איבער

סטאטיסטיקער גיבן האָפענונג אויף בעסערע פרייזן פון ווייץ

אטאווא, יוני 23. — עס זיינען דא גוטע האפענונגען, לויט דער מיינונג פון באאמ-טע פונ'ם דעפארטמענט פון הנדל און קאמערץ, אז די ווייץ לאגע אין דער וועלט זאָל זיך איצט אנהויבן פארבעסערן. די ווייץ זאפאסן אין אייראָפּע זיינען איצט נידעריק, די שטחים פארזייט זיינען פאר-קלענערט געווארן און א סך אייראָפּייאישע לענדער און די נערעטעניש אויסזיכטן אין צפון אמעריקע זיינען נים קיין גינסטיקע, און די אלע פאקטארן דארפן ווירקן צו העכערן די ווייץ פרייזן.

די דאמיניאן סטאטיסטישע ביורא האט לעצטנס נרינדלאך אויסגעפארשט די ווייץ לאגע אין אייראָפּע, און, נעענדיק אין אנ-באטראכט די אומגינסטיקע פאקטארן, האט זי אויף אויף נעפונען א סך פאק-טארן פון א גינסטיקן כאראקטער.

דער אנאליז פון דער לאגע, געמאכט פון

פארמערס פאָדערונגען קאָנען פירן צו נייע וואלן אין סאסקאטשעוואן

רעדזשיינע, סאסק., יוני 22. — א דע-לעגאציע פון יונייטער פארמערס, סאס-קאטשעוואנער אפּטייילונג, וועט דעם דאָ-נערשטאג באזוכן פּרעמיער ענדרעסאן און פאָדערן פון אים ראדיקאלע געזעצגעבונג, ווי א 25 פּראָצענטיקע הנחה צו פאר-מערס פון אלע זייערע חובות, שארף גע-העכערטע הכנסה שטייערן אויף גרויסע הכנסות און א. וו.

אין פאל אויב פּרעמיער ענדרערסאן וועט נים נאכגעבן די פאָדערונגען, וועט די דע-לעגאציע פּריבירן צו באוועגן די אומאפּ-היינגיקע און די פּראָגרעסיוון אריוסצו-טרעטן קעגן דער רעגירונג, וואס וועט פּי-רען צו איר דורכפאל און נייע פּראָווינציי-עלע וואלן.

די רעגירונג שטיצט זיך אויף 24 קאנ-סערוואטיוון, 6 אומאפּהייניגיקע און פינף פּראָגרעסיוון, א סך-הכל פון 35, צו 28 ליבעראלן אין דער אפּאָזיציע. ארום פיר פון די אומאפּהיינגיקע, גלויבט מען, וועלן שטיצן די פאָדערונגען פון די "יונייטעד פארמערס", און אויב צו זיי זאָלן צור-שטיין אויף די פּראָגרעסיוון, דאן איז דער דורכפאל פון דער רעגירונג א זיכע-ער.

א פאליטישער קריזיס זעט דערפאר אויס צו זיין זייער וואַרשיינלאך אין סאס-קאטשעוואן.

פארמערס פאָדערונגען פירן צו נייע וואלן אין סאסקאטשעוואן

רעדזשיינע, סאסק., יוני 22. — א דע-לעגאציע פון יונייטער פארמערס, סאס-קאטשעוואנער אפּטייילונג, וועט דעם דאָ-נערשטאג באזוכן פּרעמיער ענדרעסאן און פאָדערן פון אים ראדיקאלע געזעצגעבונג, ווי א 25 פּראָצענטיקע הנחה צו פאר-מערס פון אלע זייערע חובות, שארף גע-העכערטע הכנסה שטייערן אויף גרויסע הכנסות און א. וו.

אין פאל אויב פּרעמיער ענדרערסאן וועט נים נאכגעבן די פאָדערונגען, וועט די דע-לעגאציע פּריבירן צו באוועגן די אומאפּ-היינגיקע און די פּראָגרעסיוון אריוסצו-טרעטן קעגן דער רעגירונג, וואס וועט פּי-רען צו איר דורכפאל און נייע פּראָווינציי-עלע וואלן.

די רעגירונג שטיצט זיך אויף 24 קאנ-סערוואטיוון, 6 אומאפּהייניגיקע און פינף פּראָגרעסיוון, א סך-הכל פון 35, צו 28 ליבעראלן אין דער אפּאָזיציע. ארום פיר פון די אומאפּהיינגיקע, גלויבט מען, וועלן שטיצן די פאָדערונגען פון די "יונייטעד פארמערס", און אויב צו זיי זאָלן צור-שטיין אויף די פּראָגרעסיוון, דאן איז דער דורכפאל פון דער רעגירונג א זיכע-ער.

א פאליטישער קריזיס זעט דערפאר אויס צו זיין זייער וואַרשיינלאך אין סאס-קאטשעוואן.

פּרעזידענט הואוועדס פלאן

מאָנטרעאל, יוני 23 (איטא).

אויפגאנג	4.19
אונטערגאנג	8.41
מיטלער טעמפּעראטור	64
הויך	74
נידעריק	54
ריגן	.02

ווינניפּעג, יוני 23.

אויפגאנג	4.16
אונטערגאנג	8.44
מיטלער טעמפּעראטור	64
הויך	74
נידעריק	54
ריגן	.02

ניו-יארק, יוני 23.

אויפגאנג	4.25
אונטערגאנג	8.31
מיטלער טעמפּעראטור	74
הויך	82
נידעריק	66
ריגן	.02

לאנדאן, יוני 23.

אויפגאנג	3.58
אונטערגאנג	8.21
מיטלער טעמפּעראטור	58
הויך	64
נידעריק	52
ריגן